

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΥΠΗΡΞΑΝ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΕΣ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ;

ΡΑΓ'Ε υπήρξαν ευτυχισμένες η γυναίκες των μεγάλων ανδρών; Νά ένα ερώτημα, στο οποίο πολλοί από τους αναγνώστες μας θ' απαντήσουν: «Γιατί όχι;... Μήπως ή δόξα αποκλείει την ατυχία και την ευτυχία από τ' ανθρώπους»;

Αυτό βεβαίως είναι μία αλήθεια. Οι μεγάλοι άνδρες αγαπούν, όπως κι' όλοι οι άλλοι άνθρωποι και καμιά φορά περισσότερο απ' αυτούς. Μονάχα που ο τρόπος της αγάπης τους δεν μοιάζει με όλων των άλλων κόσμων...

«Ας πάρουμε όμως χωριστά καθένα από τις συζύγους των μεγάλων ανδρών και ας αρχίσουμε από την:

ΚΥΡΙΑΝ ΣΑΤΩΜΠΡΙΑΝ

«Αν ή συζυγική ευτυχία εξαρτάται από την πίστι του συζύγου, θα μπορούσε να πη κανείς με κάθε βεβαιότητα ότι η γυναίκα του συγγραφέως των «Μαρτύρων» και του «Πνεύματος του Χριστιανισμού» υπήρξε ή πιο δυστυχισμένη των συζύγων, γιατί άσφαλώς δεν έζησε ποτέ τόν κόσμο άλλος άντρας τόσο άπιστος και άστατος σάν τον δικό της...

Ήταν άκόμα νεόγαμος, όταν κηρύχτηκε ή Γαλλική Έπανάσταση και ό Σατωμπριάν, μαζί με τους άλλους άριστοκράτες, αναγκάστηκε να αυτοεξοριστεί στην Άγγλία.

Η συζυγός του παρέμεινε τότε μόνη της στον τόπο τους στη Βρετάνη, μά, έπειτα από λίγον καιρό, οι τρομοκράτες τη συνέλαβαν και λίγο έλειψε να την άποκεφαλίσουν. Έτσι, ενώ ό Σατωμπριάν βρισκόταν στο Λονδίνο κι' έδινε μαθήματα άγγλικής, για να ζή, εκείνη βρισκόταν κλεισμένη στη φυλακή.

Τέλος, κατά τό 1800, ό μέγας συγγραφέας, ύστερ' από δέκα χρόνια εξορίας, ξαναγύρισε στη Γαλλία. Όλοι θα νομίζετε τώρα ότι ένας άνθρωπος, με θεοκεντρικές άρχές μάλιστα σάν τις δικές του, έπειτ' από μια τόσο μακροχρόνια άπουσία, θα έκανε άμέσως φτερά και θα πετούσε κοντά στη συζυγό του, ή όποια με τόση λαχάρα τον περίμενε. Μά ό Σατωμπριάν ούτε καν οκέφτηκε να τό κάνει αυτό, ούτε πήγε να δη καν τη γυναίκα του στη Βρετάνη. Είχε συνηθίσει τόσο στην ελεύθερη ζωή, ώστε του φαινόταν πώς ήταν... γήρος. Και όταν, σέ λίγον καιρό, συνάντησε στο Παρίσι την κόρη του νέου Μοναρχού, ύποψογού των Έξωτερικών του Λουδοβίκου Ιβου, ή όποια είχε χωρίσει από τόν συζυγό της κ. ντε Μπωμόν, την έρωτεύτηκε τρελλά και την άκολούθησε στην Ίταλία, χωρίς ούτε στιγμή να συλλογιστή ότι εκεί στον τόπο του, στη Βρετάνη, τον περίμενε ή συζυγός του...

Μόνο δε όταν ή γυναικτική φίλη του πέθανε στη Ρώμη στί 1803, θέλοντας να κρατήσει την ύποψησι που της έδωσε στις τελευταίες της στιγμές, ό Σατωμπριάν ξαναγύρισε στη συζυγό του μετανοημένος... Ύαδ' πότες συνθήκες έγινε ή συνάντησις τους εκείνη, έπειτ' από δεκατρία χρόνια χωρισμού, αυτό παρέμεινε άγνωστο. Ό Σατωμπριάν δεν κάνει καθόλου λόγο σχετικός ούτε στα «Απομνημονεύματά» του, ούτε στην άλληλογραφία του.

Τό πιθανώτερο όμως είναι ότι ή κ. Σατωμπριάν, ή όποια ήταν γυναίκα έξυπνη και μεγαλόψυχη, θα σκέφτηκε πώς τό να είναι συζυγός μεγάλου συγγραφέως, ό όποιος κι' ένα βιβλίο του είχε άνορθώσει την καθολική εκκλησία, της ήταν άρεκετό στη δόξα της, άν όχι στην ευτυχία της.

Έντοματαξό ό Σατωμπριάν, άν και ζούσε στο ίδιο σπίτι μαζί της, στην πραγματικότητα βρισκόταν μακριά της. Η αλήθεια όμως είναι πως κι' ή συζυγός του δεν έκανε τίποτε για να τού φανείτα ευχάριστη... Σύμφωνα μάλιστα με τη γνώμη ατότων που τη γνώρισαν, περνούσε τόν καιρό της άνπλεγοντάς του σέ όλα. «Αν ό Σατωμπριάν παραπονιόταν πώς έκανε ζέστη, εκείνη έβλαινε άμέσως τά παρθένα ή θναβε τό τζάκι!» Αν πάλι έλεγε πώς κάνει κρύο, άμέσως ή συζυγός του άνοιγε όλα τά παρθένα για ν' άεριστή τάχα τό σπίτι... Την είχαν έπονοιάσει κι' γάτασ και τό παρατσούκλι αυτό της άξίζε... «Όταν ήθελε να τσαγκρονισή κανένα με τά νύχια της, τόν τσαγκρονίζε άσχημα... Με ξεχωριστή μάλιστα ευχαρίστησι τσαγκρονίζε τις φίλες του συζύγου της... Από μάλιστα απ' αυτές τις κατασπάραξε κυριολεκτικώς... «Όταν ετρόάβηζε τόν συζυγό της ή πολιτική, ή

κ. Σατωμπριάν άφροσώθηκε στη φιλάνθρωπία. Ίδμεσ μάλιστα για τούς φτωχούς ένα έργοστάσιο σοκολάτας. Τό έργοστάσιό της αυτό σώζεται ως σήμερα μέσα στο νοσοκομείο της Μαρίας Θηρεσίας στο Παρίσι. Εκεί, ή κ. Σατωμπριάν πέφασε τό είκοσι τελευταία χρόνια της ζωής της. Εκεί επίσης υπάρχει κρημασμένο και ένα πορτάκι της που την παριστάνα με τουαλέττα, ή όποια θυμίζει περισσότερο κοναχή παρά κυρία του κόσμου; Φοράει βαμβακερό σκουφόκι στο κεφάλι της, μά τραχηλιά γόφω στο λαιμό της κι' έχει κρημασμένο στο στήθος της τόν Έστωρωμένο. Εκεί άκόμα, στο παρεκκλησίσι που βρίσκεται πλάι στο έργοστάσιο, έτάφη, σύμφωνα με την έπιθυμία της. Ό συζυγός της βρίσκεται θαυμένος μακριά της σ' ένα θόαό του Σαιν-Μαλό, όπως μακριά της βρισκόταν και στη ζωή.

Η ΚΥΡΙΑ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

Η κυρία Λαμαρτινού υπήρξε ευτυχισμένη, όσο ευτυχισμένη μπορεί να είναι μια μητέρα που είχε δυό παιδιά και τό έχασε... Παντρεύτηκε από έρωτα σέ ήλικία τριάντα χρόνων, άφου πάλεψε επί μήνες δολόκληρους έναντίον της άντιδράσεως της μητέρας της και πέθανε ύστερ' από σαράντα τρία χρόνια, χωρίς ποτέ να νοσήτη την παρκαμική θλίψη έκ μέρους του συζύγου της. Έν τούτοις είχε μπει στη ζωή του από συνθήκες άρεκετά δυσάρεστες για μια γυναίκα... Ό Λαμαρτινούσ πενήθοσε άκόμα τότε εκείνη που είχε τραγουδήσει με τό θνοια «Ελδία και, καθώς έγραφε στον Αλιμόν ντε Βιβιέ, τόν πιο στενό του φίλο, δεν αγαπάει κανείς παρά μόνο μια φορά τόν ζωή του.

Μά ή συζυγός του δείχτηκε εθής έξ αρχής τόσο θαρραλέα, τόσο καλή, και τόσο άειγαγάπη, ώστε ό ποιητής, χωρίς να χρησιμοποιήτην ή λέξη ν, ενώθησε στενά μαζί της κι' ένα δεσμό, που όσο περνούσαν τά χρόνια, τόσο περισσότερο σφιχτός γινόταν... Εκείνη ήταν πάντα πρόθυμη να ύφιστάται κάθε θυσία προς χάριν του. Έν πρώτοις, μολοντί ήταν διαμαρτυρούμενη, άπάστηκε τόν καθολικισμό, για να έχουν κι' ό δυό τους μά θρησκεία, όπως είχαν μια ψυχή. Έπειτα, όταν άπόκτησαν ένα κοριτσάκι, δέχτηκε να τ' υνομάσουν Ίουλία, εις άνάμνησιν της γυναίκας που είχε αγαπήσει πριν απ' αυτήν ό ποιητής και που την είχε άπαθανάτισει με τό θνοια «Ελδία.

Και κατά τά σαραντατρία χρόνια που έζησαν μαζί, έκανε ό,τι μπορούσε για να τού εξασφαλίη την ευτυχία... Συναισθανομένη τό μεγαλειό του συζύγου της, ζούσε πάντα στον έσμο του. Κατά την επανάστασι του 1848, όταν ή δυστυχία κι' ή πείνα βασάνιζαν τόν λαό του Παρισίου, ή κ. Λαμαρτινού, γενναίοδοση όπως κι' ό συζυγός της, γύφισε στις ύποψιες του Παρισίου και μώρρασε στους φτωχούς όσα χρήματα τούς είχαν άπομείνει απ' την κολλοσιαία περιουσία τους... Και τό βράδυ, όταν επέστρεφαν απ' ό δικό τό σπίτι, φιλιόντουσαν τρυφερά για να κάνουν θάρρος για την άλλη μέρα.

Τό μόνο έλάττωμα της πραγματικά άνωτερης ατής γυναίκας ήταν τό ότι είχε διατηρήσει όλη τη σεμνοτυπία της φυλής της. Έμεινε Άγγλιδα σέ όλη της τη ζωή. Όταν μάλιστα γέφασε, ανέλαβε να εκπαθάριση τό έργο του συζύγου της, γιατί κι' αυτή ήκόμα ή λέξις πέφασε τήν έπειραση. Θέλησε μάλιστα να τη σόβση κι' από την περίφημη «Λίμνη» του.

Αυτά βεβαίως ήταν άνοησίες. Ό ποιητής όσάόσο, για να μη της χαλάη τό χατίρι, την άφινε να κάνει ό,τι ήθελε...

Και μόνο, μετά τό θάνατο του Λαμαρτινού, ή άνεμά του, ή όποια δεν τ' άνεχόταν όλ' αυτά, διώρθησε τά παρανομασμένα κείμενα των ποιημάτων του.

Ό Λαμαρτινούσ, ή συζυγός του κομψώτατα τώρα πλάι-πλάι σ' ένα νεοτάριο του κλημηνίου του Σαιν-Πονύ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Η κυρία ντε Μπαλζάκ, ή κυρία Μπερλιόζ, ή κυρία Μισλέ, κτλ. κτλ.

Η κ. Σατωμπριάν.

Η κ. Λαμαρτινού.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

- Η φήμη μιας γυναίκας μεγαλώνει πάντα εις βάρος της άρετής της.
- Αποφεύγετε να έπιδεικνύετε συχνά τόν πλούτο και τη γυναίκα σας.
- Η γυναίκα άνεβαίνει μαζί με τόν άντρα της. Δεν κατεβαίνει όμως μαζί του.
- Και νάνος να είναι ή γυναίκα σου, πρέπει να σκόνης ως αυτήν για να τη συμβουλεύηθής.